

URADNI LIST

KRALJEVSKE BANSKE UPRAVE DRAVSKE BANOVIINE

30. kos.

V LJUBLJANI, DNE 12. FEBRUARJA 1930.

Letnik I.

Vsebina:

129. Uredba o organizaciji, uporabljanju in plačevanju delovne moči obsojencev v kazenskih in drugih podobnih zavodih.
130. Uredba o specialnih dokladah v denarju in naravi za državne uslužbenke kazenskih in podobnih zavodov.
131. Uredba o ustanavljanju in delovanju državnih zavodov za vzgajanje in poboljševanje otrok in mlajših maloletnikov.

132. Uredba o vzgajanju in poboljševanju starejših maloletnikov, obsojenih na kazen na prostosti.
133. Uredba o uniformiranju in oborožitvi pravosodne straže.
134. Pravilnik o službeni obleki in orožju pravosodne straže.
135. Odločba o razčlenjanju skupnih 20% nih priznanic na manjše priznanice.
- Izpremembe v osebju.

Uredbe osrednje vlade.

129.

Na podstavi pooblastitve, dane v členu 25. zakona, o katerem se uveljavljajo in uvajajo kazenski zakonik, zakonik o sodnem kazenskem postopanju in zakon o izvrševanju kazni na prostosti z dne 16. februarja 1929., predpisujem

Uredbo

o organizaciji, uporabljanju in plačevanju delovne moči obsojencev v kazenskih in drugih podobnih zavodih.*

Prvo poglavje.

Obče odredbe o delu.

I. Namen dela.

§ 1.

Delo v kazenskih in drugih podobnih zavodih ima namen:

1.) storiti kazen učinkivejšo, zlasti če gre za osebe, pri katerih se je vidno pokazala mržnja do dela in do vsakega poštenega poklica in ki izvršujejo kazniva dejanja na potepanju, beračenju, vlačuganju in z drugimi nemoralnimi in za družbo škodljivimi dejanji, ker je delo za vse take osebe izvestno breme.

* «Službene Novine kraljevine Jugoslavije» z dne 31. januarja 1930., št. 23/IX.

2.) moralno poboljšati in na pravo pot privedi prestopnike in vse druge osebe, ki so moralno omahljive, kažoč jim lepšo in boljšo bodočnost, čim se poboljšajo in se izuče koristne stroke;

3.) dati vsakemu obsojencu strokovne znanosti in praktične vednosti, ki mu jih je treba za samostalni način življenja, da bi mogel ob svojem delu po odhodu v prostost pošteno živeti;

4.) ustvariti obsojencu možnost, da kaj zasluži in da s svojim zaslužkom popravi škodo, povzročeno s storjenim kaznivim dejanjem. Semkaj spadajo: povračilo škode oškodovanim osebam, sodni stroški, denarne kazni in drugo;

5.) navajati na delo, vzdrževati v zavodu potrebn red, ker je brezdelnost mati vseh grehot, pa tudi same nepokornosti obsojencev;

6.) olajšati in omiliti posledice samotnega življenja v celicah, ker more edino delo odpraviti dolgčas in pristudo ter se pojavlja zbog tega v tem primeru kot prava dobrota za vsakega obsojenca; in

7.) vzdržati nedotičnost socialnega načela, po katerem ne sme nihče živeti na tuj račun, ampak si mora služiti kruh s trudom svojih rok in v potu svojega obraza, dokler sploh more obladovati ka-kršenkoli posel.

II. Značilne posebnosti dela.

§ 2.

Delo v kazenskih in drugih podobnih zavodih mora biti:

1.) higienski in zdravstveno primerno. Zato se ne sme noben obsojenec priganjati, da bi opravljal tudi tak posel, ki bi bil škodljiv ali nevaren za njegovo zdravje ali življenje, ker je obsojen samo na kazen

na prostosti, ne pa tudi na to, da bi trpel boleznii in živiljske nevarnosti;

2.) vzgojnega in moralizatornega značaja, tako da napravi iz moralno omahljivih, sirovih, podivjanih, krvoločnih in zanemarjenih oseb vrle delavce, poštene in neprikorne državljane, dobre in spravljlive sosede;

3.) koristno in produktivno, ker mora biti vsak trud ovenčan z uspehom;

4.) plačano, najsi v najmanjši meri, da se izpodbujajo osebno zanimanje obsojencev za delo in popoljšanje; in

5.) tako, da se more prilagojevati osebnim posebnostim in nagnjenostim obsojencev, češ, da se izpodbudi in ukorenini pri vseh čim močneje volja za izučevanje onih obrtov in poslov, ki so jim najljubši.

III. Obveznost dela.

§ 3.

Delo je vseobča človeška dolžnost, ki se je človek ne more oprostiti do groba, najsi bi bil kjerkoli in v kakršnikoli razmerah. Zato mora opravljati vsak obsojenec kakršenkoli posel, izvzemši onega obsojenca, ki ga spozna zdravnik za nesposobnega za nikakršno delo. Vendar pa mora uprava tudi te nesposobne zaposlovati s čimerkoli, tako da ni v zavodu noben obsojenec niti en trenutek brez posla. To tem bolj, ker je treba vse obsojence pripraviti za dobre in neprikorne državljane; taki pa morejo biti samo, če spoštujejo osnove socialne morale in socialne pravice, ki slonita na obveznosti dela.

Drugo poglavje.

Organizacija dela obsojencev.

I. Administrativna organizacija dela obsojencev.

§ 4.

Delo v kazenskih in podobnih zavodih je lahko organizirano v obliki nastopnih petih sistemov:

- 1.) sistema generalnega zakupa; 2.) sistema režije;
- 3.) mešanega sistema; 4.) sistema dela na kose; in
- 5.) sistema specialnega najema.

§ 5.

Sistem generalnega zakupa sestoji v tem, da se dá ves zavod z vsemi obsojenci, zatečenimi v njem v trenutku, ko se sklene pogodba, kakor tudi z onimi, ki pridejo na izpraznjena mesta, v zakup podjetniku ali družbi za dobo, odrejeno s pogodbo, proti temu, da skrbi za vse ekonomske in industrijske potrebe zavoda kakor tudi da vzdržuje zgradbe v dobrem stanju, da trpi vse stroške za njih popravila, kurjavo, razsvetljavo in drugo, da preskrbuje obsojence s hrano, obleko, potrebnim delom in da jim plačuje dogovorjeno nagrado, da skrbi za njih zdravje itd., izkratka, da prevzame vse one dolžnosti, ki zadevajo državo, da pa sme v nagrado za to svobodno razpolagati z vsemi proizvodi, ki jih izdelajo obsojenci, pridrževati zase oni del nagrade obsojencev, ki bi pripadel državni blagajni, če bi

eksploatirala država delo obsojencev v lastni režiji, ter prejemati vsoto, dogovorjeno s pogodbo, za vzdrževanje obsojencev.

§ 6.

Sistem režije sestoji v tem, da organizira uprava sama eksploatacijo dela obsojencev ter prevzema skrb za vse ekonomske in industrijske potrebe zavoda; zato pa se steka ves dohodek od dela obsojencev v državno blagajno.

§ 7.

Mešani sistem je na sredi med prvima dvema sistemoma, ker skrbi zavodska uprava za vse ekonomske potrebe zavoda, daje pa izvestne prostore in delovno moč obsojencev, ki preostaja, v zakup podjetniku, da ta organizira obrte in industrijske posle, katerih naj se obsojenci izuče.

§ 8.

Sistem «dela na kose» je na sredi med režijo in mešanim sistemom. Zavodska uprava ostane popolni gospodar eksploatacije delovne moči obsojencev, podjetnik pa samo nabavlja potrebne sirovine, po potrebi pa tudi industrijsko orodje, ter se zayčuje, sprejemati po določeni ceni vse izdelane potrebščine, kakor je določeno s pogodbo.

§ 9.

Sistem specialnega najema se izvršuje takrat, kadar delajo obsojenci v najemu zasebnikom zunaj zavoda ob pogojih, ki se odrede za vsak specialni primer s posebno pogodbo.

§ 10.

Eksploatacija delovne moči obsojencev v obliki najema se vrši samo takrat, kadar ni dela v zavodu, a je dokazano, da zunaj zavoda nedostaja prostih delavcev. Izmed ostalih načinov eksploatacije se uporabljajo oni, ki najbolj ustrezajo ustroju poedinih zavodov in njih ekonomskim in industrijskim potrebam, sistem generalnega zakupa pa samo takrat, kadar se ne dá uvesti v zavodu noben drugačen način eksploatacije.

§ 11.

Delovna moč obsojencev v obliki generalnega zakupa, mešanega sistema in dela na kose se oddaja vedno na javni ustni dražbi ali pa po predloženih pismenih ponudbah. Delovna moč se oddaja v najem zasebnikom vedno brez formalnosti. S ponudnikom, ki predloži najugodnejše pogoje, se sklene pismena pogodba, v kateri se določi vse, česar je treba, da se zaščitijo koristi obsojencev in koristi državne blagajne.

Pogodbo o oddaji zavoda v generalni zakup sklene v imenu države in jo izvršuje minister pravde; pogodbe o eksploataciji delovne moči mešanega sistema ali «dela na kose» sklepa in izvršuje zavodska uprava po predhodni odobritvi ministra pravde; pogodbe o specialnem najemu pa sklepa in izvršuje sama zavodska uprava brez odobritve ministrstva pravde in brez formalnosti.

II. Obratna glavnica.

§ 12.

Vsem zavodom, ki eksploatirajo delovno moč obsojencev bodisi v lastni režiji, bodisi v drugi obliki, je dodeliti potrebne vsote denarja, ki naj služijo kot obratna glavnica za organiziranje delavnice v zavodu s potrebnim številom obrtov in za napravlanje primernih kmetijskih ustanov, v katerih se obsojenci zaposlujejo ter se izučujejo koristnih obrtov in drugih pridobitnih poslov, ob katerih morejo po odhodu v prostost pošteno živeti.

Velikost obratne glavnice za posamezne zavode odreja minister pravde po velikosti zavoda in njegovih ekonomskih in industrijskih potrebah. Obratna glavica se odreja praviloma iz fonda za zidanje kazenskih zavodov, ki se mu morajo dvignjene vsote tudi vrniti. Kako jih je vračati, predpisuje minister pravde.

III. Ukrepi za pobijanje konkurence s prostimi delavci.

§ 13.

Da ne provzročea delo obsojencev občutne konkurence prostim delavcem in obrtnikom, se eksploatira delovna moč obsojencev po možnosti po pravilih, razloženih v §§ 14. in 15. te uredbe.

§ 14.

Za pobijanje kvantitativne konkurence veljajo ta-le pravila:

1.) Porazdelitev delavcev-obsojencev je treba izvesti na kolikor mogoče manjše delovne skupine, tako da ni število obsojencev, zaposlenih v eni industrijski grani, po možnosti večje nego število prostih delavcev istega poklica v tej krajini;

2.) organizirati je treba v zavodu čim več raznovrstnih industrijskih in obrtnih podjetij, da se porazdeli breme konkurence na čim večje število prostih poklicev;

3.) uporabljati je treba čim večje število obsojencev za občekoristna javna dela, ki ne provzročajo konkurence prostim delavcem;

4.) omejiti se je treba čimbolj na izdelovanje onih stvari, ki so potrebne državi in njenim ustanovam kakor tudi državnim uradnikom;

5.) izdelovati je treba čim več onih potrebščin, ki se izvažajo v inozemstvo, da zavodski proizvodi čim manj preplavljajo domača tržišča in s tem čim manj škodujejo prosti industriji;

6.) izdelovati in sprejemati je treba naročila zasebnikov po možnosti samo za one potrebščine, ki se ne izdelujejo v istem kraju, da se ne zaduši krajevno obrtno in industrijsko izdelovanje;

7.) izdelovati je treba poleg storjenih in za porabo pripravljenih potrebščin tudi tako zvane polovične potrebščine ter jih tako neizdelane prodajati industrijskim podjetjem, ki izdelujejo iste ali vsaj podobne potrebščine;

8.) organizirati je treba dela tako, da se izučí obsojenec celotnega obrta ali več obrtov. V ta na-

men je treba izučevati obsojence, da vedo ravnati z raznim orodjem in raznimi stroji, da ponese iz zavoda čim več praktičnih znanosti in vednosti; in

9.) organizirati je treba, kolikor je to mogoče, obrte in industrijske posle tako, da dela obsojence v zavodu za istega gospodarja in isti posel, ki ga je opravljal prej, da se obdrži ono stanje, ki je obstajalo, preden je prišel obsojenec v zavod.

§ 15.

Za pobijanje konkurence s cenami veljajo ta-le pravila:

A. Če eksploatira zavod delovno moč v lastni režiji:

1.) je treba kolikor le mogoče vzdrževati poedine cene zavodskih potrebščin v sorazmerju s prodajnimi cenami proste trgovine;

2.) zavodske proizvode je treba izvažati in prodajati na širša in večja javna tržišča;

3.) če se prodajajo zavodske potrebščine v istem kraju, kjer je zavod, jih je treba prodajati samo v zavodskih prodajalnicah.

B. Če eksploatirajo delovno moč zasebniki:

1.) je treba po možnosti izenačiti nabavne cene zavodskih proizvodov z nabavnimi cenami prostega dela in po teh cenah odrediti zaslužek obsojencem; in

2.) kolikor je le mogoče, je treba izenačiti dnevno mezdo obsojencev z dnevno mezdo prostih delavcev iste vrste, pri tem pa vpoštevati slabšo kakovost dela obsojencev in druge prednosti, ki jih ima pristo delo mimo dela obsojencev.

Tretje poglavje.

Klasifikacija obsojencev-delavcev.

§ 16.

Po prejšnji sposobnosti in strokovni izobrazenosti se dele obsojenci-delavci na tri kategorije: 1.) na kvalificirane; 2.) na nekvalificirane in 3.) na duševne delavce.

§ 17.

Kvalificirani obsojenci-delavci so oni, ki imajo potrebno strokovno izobrazbo za opravljanje posameznih obrtov in obrtnih poslov. Dele se na tri razrede, od katerih ustreza: I. v svobodnem poklicu mojstrski izobrazbi, II. pomočniški izobrazbi in III. vajenski izobrazbi.

§ 18.

Nekvalificirani obsojenci-delavci so navadni ročni delavci, za katere se ne zahteva nobena posebna izobrazba, ampak samo navadna telesna moč. Dele se na dva razreda: I. obseza industrijske delavce, t. j. one, ki se uporabljajo kot dninarji za zidanje zgradb, za kopanje v rudnikih itd., in II. obseza delavce, ki se bavijo z živinorejo in poljedelstvom. Ta drugi razred se deli na tri skupine: v I. spadajo delavci, ki opravljajo težje kmetijske posle in za katere se zahteva posebna vrsta sposobnosti, kakor kosci,

orači itd.; v II. spadajo delavci, ki opravljajo lažje kmetijske posle, kakor; napravljanje kopice, sejanje itd.; III. obseza delavce, ki se bavijo z živinorejskimi posli.

§ 19.

Duševni delavci-obsojenci so vsi intelektualci, ki so živeli v prostosti ob svojih duševnih proizvodih (književniki, znanstveniki itd.) ali katerih profesija je bila svoboden poklic (advokati, zdravniki, inženjerji itd.), zasebna ali državna služba.

Četrto poglavje.

Klasifikacija zavodskih poslov.

§ 20.

Da se zaposlujejo obsojenci čim bolje in popolneje in se čim pravilneje razvrščajo v delovne razrede kakor tudi da se čim lažje in pravilneje plačuje delovna moč obsojencev vse vrste poslov, za katere je moči uporabljati obsojene osebe, jih je treba razdeliti na te-le glavne skupine: na obrtno, industrijsko, kmetijsko, živinorejsko, navadno in pisarniško skupino.

§ 21.

Obrtna skupina obseza vse vrste obrtov, ki so uvedeni v zavodu, kakor: mizarski, čevljarški, krojaški, ključničarski itd.

V industrijsko skupino spadajo vse vrste industrijskih poslov, kakor: izdelovanje zidne in strešne opeke, lomljenje kamenja itd.

V kmetijsko skupino spadajo vse vrste kmetijskih poslov, kakor: oranje, sejanje, zelenjadarstvo itd.

V živinorejsko skupino spadajo vsi posli, ki se tičejo poznanja, odgajanja in sodobnega eksploatairanja živinoreje.

V navadno stroko spadajo vsi drugi posli, ki niso obseženi v omenjenih skupinah, kakor: natovarjanje, raztovarjanje, strežba v kazenskih zavodih in drugo.

V pisarniško skupino spadajo vsi posli glede voditve zavodske administracije in drugih pisarniških poslov.

Peto poglavje.

Razpored obsojencev na delovne skupine in posle.

§ 22.

Obsojence razporeja na delovne skupine in posle zavodska uprava po sposobnostih in nagnjenostih obsojencev, vpoštevaje dolžino in vrsto kazni, moralno vzgojo, duševno razvitost, telesno sposobnost, prejšnji poklic, njih prihodnje življenje v prostosti in ostvaritev namena, določenega v § 1. te uredbe. Pri tem se je treba držati še teh pravil:

1.) Obsojencem-intelektualcem, ki jim ni treba nobenega profesionalnega izobražanja in ki se pošiljajo na delo samo zaradi zaposlovanja, je treba dodeljevati take posle, ki se opravljajo na čistem in odprtem zraku in ki služijo psihičnemu razvedrilu in telesnemu krepljenju.

2.) Kvalificirane delavce-obsojence, ki imajo strokovno znanje za opravljanje obrta in industrijskih poslov, je treba uporabljati za take posle, od katerih ima zavod največ koristi.

3.) Obsojence, ki niso profesionalno izobraženi ter so poleg tega še mladi, je treba pošiljati na izučevanja kakšnega obrta, tehnične spretnosti ali kmetijske stroke, ob kateri jim bo moči živeti v prostosti.

4.) Za dela v zavodu se uporabljajo vsi obsojenci, za državna in zavodska dela izven zavoda pa samo svobodnjaki in oni, ki so v skupnem zaporu in so zanesljivi, da ne bodo ne pobegnili ne napravljali nerada.

5.) Za dela pri zasebnikih se uporabljajo samo svobodnjaki, ki dajo po prejšnjem življenju, po vedenju in delu v celici, skupnem zaporu in oddelku za svobodnjake zadostno jamstvo, da ne bodo ne pobegnili ne zlorabili večje prostosti.

6.) Pri delu zunaj zavoda se morajo obsojenci oddeliti od prostih delavcev; prav tako pa morajo biti tudi med seboj oddeljeni po posebnih oddelkih, ki obstoje v zavodu.

7.) Vse hišne posle v zavodu opravljajo obsojenci, ki jim ta posel najbolj pristoji; toda nikoli se ne smejo uporabljati zunaj zavoda ne za strežnike pri državnih uradih ne za sluge uslužbencev ali zasebnikov.

Za uslužbence kazenskih in podobnih zavodov veljajo posebni predpisi.

8.) Duševni delavci-obsojenci, izvemši one, ki so omenjeni v § 76. zakona o izvrševanju kazni na prostosti, opravljajo samo one posle, ki se opravljajo v zavodu. Toda uporabljati se ne smejo ne za strežnike uslužbencev ne za opravljanje občnih hišnih poslov v zavodu.

§ 23.

Iz ene delovne skupine v drugo ali iz enega posla v drugega premešča obsojence uprava zavoda na osnovane prošnje obsojencev samih ali pa vselej, kadar se pokaže nezanesljivost ali druga potreba.

Šesto poglavje.

Plačevanje delovne moči obsojencev.

§ 24.

Za vse vrste poslov, ki jih opravljajo obsojenci bodisi na račun državnih uradov, bodisi na račun humanitarnih ustanov in zasebnikov, se plačuje uporabljena delovna moč obsojencev v korist fonda za zidanje kazenskih zavodov in v korist obsojencev samih, ki opravljajo te posle (§§ 27. in 29.).

§ 25.

Višino dnevne mezde za obsojence določa uprava zavoda glede na krajevne razmere, delovno skupino, vrsto in kakovost opravljenega posla. Vendar pa ne sme biti dnevna mezda obsojencev-delavcev nikoli manjša nego tretjina dnevne mezde prostega delavca iste vrste in iste strokovne izobrazbe.

Za obrtno skupino poslov mora predpisati uprava cenovnik ter po njem zaračunavati plačilo.

§ 26.

Nihče nima pravice do brezplačne delovne moči obsojencev.

Državni uradi, državno pooblašćene humanitarne ustanove in vsi državni uslužbenci v resortu ministristva pravde uživajo pri uporabljanju delovne moči obsojencev ali pri kakršnekoli naročilu v zavodskih delavnicah popust 30 % v obrtni skupini, v vseh drugih skupinah pa 40 % od cene, ki je določena za zasebnike. S tem popustom sme dati zavodska uprava navedenim v enem letu največ po 20 delovnih dni obsojencev eni osebi, preko tega pa samo z odobritvijo ministra pravde.

Za uslužbence kazenskih zavodov veljajo posebni predpisi.

§ 27.

Čisti dohodek, ki se dobiva od uporabljanja delovne moči obsojencev po odbitku onega dela, ki pripada obsojencem kot nagrada, nalaga uprava zavoda obrestonosno pri Državni hipotekarni banki za račun centralnega fonda za zidanje kazenskih zavodov, in sicer najdlje do 6. dne vsakega meseca, in predloži o tem istega dne poročilo ministrstvu pravde. V poročilu je treba označiti tudi vsoto, ki odpada na nagrado obsojencev.

§ 28.

Zavodska denarna sredstva, ki se dobivajo po predpisih te uredbe, se zbirajo in upravljajo po odredbah zakona o državnem računovodstvu, po naredbah glavne kontrole in po namenih, za katere so ti dohodki določeni.

Sedmo poglavje.

Nagrada obsojencev.

§ 29.

Vse, kar obsojence zasluzi, pripada državi.

Obsojenec nima pravice do nagrade za delo; vendar pa se mu dovoli za njegov trud nagrada v denarju po vrsti in kakovosti posla.

Nagrada se ne dovoljuje povratnikom v prvih šestih mesecih, drugim obsojencem pa ne v prvih treh mesecih. Začetna nagrada za vse obsojence znaša eno desetino ter se postopno zvišuje po obsojenčevi pridnosti in po vrednosti dela, dokler ne doseže maksimuma treh desetih za one, ki so obsojeni na dosmrtno ali začasno robijo, štirih desetih za one, ki so obsojeni na zatočenje, in petih desetih za one, ki so obsojeni na zapor in strogi zapor. Povratniki dobivajo za vsako prihodnjo obsodbo po eno desetino manj od nagrade, ki bi jo sicer imeli, če ne bi bili v povratu.

Obsojencem, ki delajo za potrebe kazenskih zavodov, se dovoljuje po zgoraj razloženih pravilih nagrada iz onega dela zaslužka obsojencev, ki pripada državi.

Višino nagrade med določenim minimumom in maksimumom odreja za vse obsojence zavodski upravnik na predlog starejših poedinih delovnih skupin. Izjemoma sme dodeliti upravnik onim, ki so obsojeni na zatočenje, nagrado tudi nad odrejeni ma-

ksimum, toda največ do petih desetih njih celokupnega zaslužka.

§ 30.

Nagrada obsojencev se ne sme zaseči in tudi se ne sme iz nje kaj plaćati, razen za poravnavo škode, ki se je prizadela hote ali iz velike malomarnosti državni lastnini med prestajanjem kazni, ali za poravnavo stroškov, ki jih je bilo treba, da je bil obsojenec prijet in poslan nazaj v zavod, če je pobegnil.

§ 31.

S kolikim delom nagrade sme razpolagati obsojenec, dokler prestaja kazen, da podpira bližje siromašne sorodnike, da povrne škodo oškodovanecu, da si izboljša hrano ali da kaj potroši za druge koristne stvari, odreja hišni red vsakega zavoda. Nepotrošeni del nagrade ostane obsojencu za prve dni življenja v prostosti.

S posebnimi predpisi se določi, kako naj se vodijo knjige, namenjene organizaciji dela in vpisovanju nagrade obsojencev, in kako naj se obsojencem izplaćujejo dovoljene nagrade.

Osmo poglavje.

Končna odredba.

§ 32.

Ta uredba stopi v veljavo in dobi obvezno moč za vse kazenske in druge podobne zavode z dnem, ko se razglasi v «Službenih Novinah».

Takrat prestanejo veljati vsi predpisi prejšnjih pravilnikov in naredb, ki bi nasprotovali predpisom te uredbe.

V Beogradu, dne 18. januarja 1930.; št. 5295.

Minister pravde:
dr. M. Sršćić s. r.

130.

Na podstavi pooblastitve, dane v členu 25. zakona z dne 16. februarja 1929., s katerim se uveljavljajo in uvajajo kazenski zakonik, zakonik o sodnem kazenskem postopanju in zakon o izvrševanju kazni na prostosti, predpisujem

Uredbo

o specialnih dokladah v denarju in naravi za državne uslužbence kazenskih in podobnih zavodov.*

Prvo poglavje.

Uslužbenci kazenskih zavodov in zavodov za izvrševanje oćuválnih odredb.

I. Stalni uslužbenci.

Stanovanje v naravi.

§ 1.

Uradniki in uslužbenci kazenskih zavodov in zavodov za izvrševanje oćuválnih odredb imajo sklad-

* «Službene Novine kraljevine Jugoslavije» z dne 31. januarja 1930., št. 23/IX.

no s členom 39. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih pravico do brezplačnega stanovanja v naravi in do stanarine toliko, kolikor preseza vrednost stanovanja. Če v državnih zgradbah ni dovolj stanovanj za vse uslužbence, določi ministrstvo pravde, kateremu uslužbencu naj se odredi stanovanje v naravi. Zvaničniki, strokovni uslužbenci, pazniki in služitelji, ki so neoženjeni ali oni oženjeni, katerih rodbine so zunaj kraja zavoda, stanujejo v skupnem stanovanju-kasarni in dobivajo brezplačno posteljo s posteljnino, brezplačno strežništvo izmed obsojencev za čiščenje sob, brezplačno kurjavo in razsvetljavo ter prejemaajo svojo popolno stanarino.

Za vse uslužbence plačuje država občinske in eventualno druge takse, kakor: za vodovod, dimnike itd.

Kurjava.

§ 2.

Uradniki in uslužbenci kazenskih in podobnih zavodov imajo pravico do brezplačnega kurjiva, in sicer:

- a) zavodski upravnik do 36 m³ na leto;
- b) ostali uradniki I. kategorije do 23 m³ na leto;
- c) ostali uradniki II. kategorije do 18 m³ na leto;
- č) ostali uradniki III. kategorije do 16 m³ na leto;
- d) vsi drugi uslužbenci: namestnik poveljnika paznikov, strokovni uslužbenci, kakor: strojniki in kurjači, predstojniki delavnic, ekonomski, vrtnarji in drugi stalni nameščenci po 12 m³ na leto.

Neoženjeni uslužbenci kakor tudi oni oženjeni, katerih rodbine so zunaj kraja zavoda, dobivajo 50 % manj od odredene količine drv; oni oženjeni, ki stanujejo v zavodskem stanovanju-kasarni, pa ne dobivajo ničesar, ker imajo poleg stanovanja tudi brezplačno kurjavo.

Poleg odredene količine drv lahko kupijo vsi uslužbenci na leto premoga do štirih ton po nabavni ceni; povrniti pa morajo režijske stroške.

Uslužbenci, stanujoči v zavodskih zgradbah, kjer je uvedena centralna kurjava, dobivajo to kurjavo brezplačno, oženjeni pa poleg tega četrtino drv od količine, ki bi jo dobivali, če ne bi bilo centralne kurjave.

Razsvetljava.

§ 3.

Pravico do brezplačne razsvetljave imajo vsi uradniki in vsi drugi strokovni uslužbenci, kakor: namestnik poveljnika paznikov, strojniki in kurjači, predstojniki delavnic, ekonomski, vrtnarji in drugi stalni nameščenci.

Če električna razsvetljava ni uvedena v vsem zavodu, dobivajo uslužbenci potrebno količino plina (petroleja), ki jo odobri na predlog posebne komisije minister pravde za vsako leto, in sicer:

- a) uradniki I. kategorije do 80 litrov na leto;
- b) uradniki II. kategorije do 60 litrov na leto;
- c) uradniki III. kategorije do 50 litrov na leto;
- č) ostali uslužbenci, ki imajo pravico do razsvetljave, do 40 litrov.

Zarnice za stanovanja z električno razsvetljavo plačujejo uslužbenci sami, število in velikost žarnic pa določi posebna komisija za vsako stanovanje posebe.

Vrtovi, zelenjava, presnosadje, mleko, mlečni izdelki.

§ 4.

Pravico do brezplačnih hišnih vrtov, kolikor je za to stvarne možnosti, imajo:

- 1.) zavodski upravnik do 1000 m²;
- 2.) upravnikov namestnik do 600 m²;
- 3.) ostali uradniki do 400 m²;
- 4.) strokovni poslovodje do 300 m².

Velikost vrta odreja minister pravde za vsakega poedinega uslužbenca.

Vsi uradniki in ostali državni uslužbenci uživajo popust 50 % od tržne cene na debelo, ki se plačuje v najbližji okolici za zelenjavo, presno sadje, mleko in vse mlečne izdelke zavoda, v količini, ki je potrebna za osebno in rodbinsko rabo uslužbencev.

Količino teh potrebščin odreja zavodski upravnik po številu rodbinskih članov.

Druge življenske potrebščine.

§ 5.

Vse življenske potrebščine, kakor: moka, meso, riž itd., ki jih nabavlja zavod na debelo, se smejo prodajati uradnikom in ostalim uslužbencem po nabavni ceni, všteti režijske stroške. Če prideluje take potrebščine zavod sam, jih dobivajo uradniki in uslužbenci z 10%nim popustom od tržnih cen na debelo.

Količino teh potrebščin odreja zavodski upravnik.

Brezplačna hrana, skupna kuhinja.

§ 6.

1.) Pazniki, ki vrše nadzor v bolnici, kuhinji in pekarni, dobivajo brezplačno kruh in hrano, predpisano za bolne obsojence.

2.) Pazniki, ki opravljajo stražniško službo pri poljskih delih nad 2 km daleč od zavoda, dobivajo brezplačno hrano, ki se daje delavcem-obsojencem.

3.) Pazniki dobivajo dnevno po en hlebec kruha, predpisan z jedilnikom za kazenske zavode. Za vse neoženjene in one oženjene zvaničnike in služitelje, katerih rodbine žive zunaj zavoda, je ustanoviti pri vsakem zavodu skupno kuhinjo, ki uživa vse ugodnosti iz §§ 4. in 5. ter dobiva poleg tega brezplačno: posodje, kuharje-obsojence, drva za kuho in potrebno razsvetljavo.

Vožnja.

§ 7.

Pravica do brezplačne vožnje z zavodskimi vozovi gre vsem uradnikom, kadar vrše službene potrebe, potem otrokom uslužbencev za posečanje šole, a za zasebne posele zavodskih uradnikov po uradnikovi izprevidnosti.

Zdravnik in zdravila.

§ 8.

Vsi uradniki in uslužbenci imajo pravico do brezplačnega zdravniškega pregleda po zavodskem zdravniku, in sicer tako v državni zgradbi — ambulanti — kakor tudi v svojem stanovanju, poleg tega pa pravico do zdravil iz zavodske lekarne po nabavni ceni.

Delovna moč obsojencev.

§ 9.

Pravico do brezplačne delovne moči po enega obsojenca za svoje osebne hišne posle imajo samo zavodski uradniki. Vendar pa morajo tudi ti plačevati oni del, ki gre obsojencu kot nagrada. Višina tega dela se odreja po §§ 25. in 29. uredbe o organizaciji, uporabljanju in plačevanju delovne moči obsojencev.

Razen tega uživajo vsi uradniki in uslužbenci popust 50 % od dnevne mezde obsojencev ali celokupnega zasluzka za izdelovanje vseh proizvodov v čevljarških in krojaških delavnicah, popust 25 % pa za izdelovanje vseh ostalih industrijskih proizvodov.

Denarna nagrada.

§ 10.

Denarno nagrado dobiva:

a) Pazniško osebje po en dinar za vsako uro nočne službe, pri čemer se šteje čas od 20. do 6. ure. Čas, prebit na izmeni v stražarnici, se šteje za čas nočne službe.

b) Uslužbenci, ki so se izredno trudili za zaposlovanje obsojencev in gledali na to, da se dosežejo v zavodski ekonomiji in industriji čim večji dohodki za državno blagajno, prav tako pa tudi oni, ki so vestno upravljali kredit in material za prehrano obsojencev ter so pri tem razumno varčevali, dobe vsako leto denarno nagrado, katere višino in njeno individualno razdelitev med poedine uslužbence odredi minister pravde na predlog zavodskega starejšine, vpoštevaje čisti dobiček, ki se izkaže v bilanci ob koncu koledarskega leta.

II. Honorarni uslužbenci.

§ 11.

Honorarni uslužbenci (duhovniki, učitelji, zdravniki, živinozdravniki itd.) imajo poleg honorarja, ki se jim izplačuje v gotovini po proračunu, po možnosti pravico tudi do nastopnih ugodnosti:

1.) do zelenjave, sadja, mleka in mlečnih izdelkov po 50 % ceneje od tržne cene, ki se plačuje v najbližji okolici;

2.) do popusta 50 % od dnevne mezde ali celokupnega zasluzka obsojencev za izdelovanje vseh proizvodov v čevljarških in krojaških delavnicah, popust 25 % pa za izdelovanje vseh ostalih industrijskih proizvodov;

3.) do zavodskih voz za osebno vožnjo ob opravljanju službenega posla v zavodu, če stanujejo nad en kilometer daleč od zavoda.

III. Dnevničarji.

§ 12.

Dnevničarji, ki opravljajo pazniško službo, uživajo iste ugodnosti, ki jih imajo pazniki po predpisih te uredbe. Ostali dnevničarji uživajo ugodnosti, ki so določene za zvaničnike, odnosno služitelje.

Drugo poglavje.

Uslužbenci sodnih zaporov.

§ 13.

Državni uslužbenci osrednjih sodnih zaporov, in sicer: upravnik, računovodja, poveljnik paznikov, njegov namestnik, strojnik, kurjač in celokupno pazniško osebje sodnih zaporov uživajo vse ugodnosti, določene v §§ 1. do 12. te uredbe, kolikor je za to stvarne možnosti.

Za honorarne uslužbence velja predpis § 11. te uredbe, kolikor je to stvarno mogoče.

Tretje poglavje.

Uslužbenci državnih zavodov za vzgajanje in poboljševanje otrok in maloletnikov.

§ 14.

Uslužbenci državnih zavodov za vzgajanje in poboljševanje otrok in maloletnikov uživajo iste ugodnosti, ki jih uživajo uslužbenci kazenskih zavodov, kolikor je za to stvarne možnosti. Iste ugodnosti, ki jih imajo honorarni uslužbenci kazenskih zavodov, imajo tudi honorarni uradniki teh zavodov, če jih je kaj.

Razen tega imajo vzgojitelji brezplačno hrano, če stanujejo v zavodu.

Učitelji dobivajo za prekočasno delo v šoli, in sicer:

a) za strokovne naučne predmete po 25 dinarjev od ure, toda največ 500 dinarjev na mesec;

b) za telovadbo po 20 dinarjev od ure, toda največ 300 dinarjev na mesec;

c) za petje in glasbo po 15 dinarjev od ure, toda največ 200 dinarjev na mesec.

Četrto poglavje.

Disciplinske odredbe.

§ 15.

Vse potrebščine, ki se dobivajo po predpisih te uredbe brezplačno, ostanejo last zavoda, kolikor jih uslužbenec sam ne porabi za svoje osebne in rodbinske potrebe. Zato se ne smejo odsvojiti ne s prodajo ne z daritvijo.

Prav tako se ne smejo prodajati in tudi ne darovati one potrebščine, ki se kupujejo od zavoda po § 5. te uredbe.

Kdor stori drugače, temu se odvzame pravica do ugodnosti, ki jo je zlorabil; poleg tega pa odgovarja še disciplinski, kolikor ne bi prehajalo to v težje dejanje, ki se kaznuje po kazenskem ali drugem zakoniku.

§ 16.

Noben uslužbenec ne sme imeti ne krmiti na zavodskem ali kateremkoli drugem posestvu, ki je v bližini zavoda, živali, kakor: ovac, krav, svinj itd., razen perutnine, ki je uslužbencu potrebna za njegovo osebno in rodbinsko rabo in ki jo goji ob svojih stroških in v svojih zgradbah.

Vsako trgovanje s perutnino in njenimi proizvodi je kar najstrože prepovedano.

Kdor stori drugače, temu se odvzame pravica do ugodnosti, ki jih je zlorabil; poleg tega pa odgovarja disciplinski, kolikor ne bi prehajalo to v težje dejanje, ki se kaznuje po kazenskem ali drugem zakoniku.

§ 17.

Noben uslužbenec ne sme gojiti nobenega sadja in nobene zelenjave ne na zavodskem ne na drugem zemljišču v bližini zavoda in zavodskih posestev, razen sadja in zelenjave, ki ju goje na čisto hišnih vrtovih in ki jim služita samo za njih osebno in rodbinsko rabo. Vsako trgovanje s pridelki hišnih vrtov je kar najstrože prepovedano.

§ 18.

Zavodski starejšina mora paziti na pravilno izvrševanje predpisov te uredbe v zavodu, ki mu je poverjen, ter je odgovoren disciplinski in materialno za vse nepravilnosti in škode, ki bi nastale spričo njegovega nepravilnega ali malomarnega opravljanja poverjene dolžnosti, zlasti pa nadzorstvene dolžnosti.

§ 19.

Ugodnosti, določene s to uredbo, ukinja ali omejuje minister pravde na obrazložen predlog pristojnih starejšin.

Peto poglavje.

Končne odredbe.

§ 20.

Doklade v denarju in naravi po tej uredbi teko od dne 1. januarja 1930.

§ 21.

Stroški, potrebni za nabavljanje drv in plina, za ureditev skupne kuhinje, za brezplačno hrano in zdravila se pokrivajo iz kreditov po partiji, odrejeni za vzdrževanje obojencev vsakega zavoda.

§ 22.

Denarne nagrade po točkah a) in b) § 10. se izplačujejo iz čistega dohodka zavodskih produktivnih gran: ekonomije in industrije.

Vse druge nagrade in izdatke, kolikor jih ne bi bilo mogoče izplačati iz kredita, odrejenega s proračunom za poedine zavode, je izplačevati iz centralnega fonda za zidanje kazenskih zavodov.

§ 23.

Ta uredba stopi v veljavo in dobi obvezno moč z dnem, ko se razglasi v »Službenih Novinah».

Takrat prestanejo veljati vse prejšnje uredbe, uredbe in vsi prejšnji pravilniki, kolikor bi nasprotovali tej uredbi.

V B e o g r a d u, dne 18. januarja 1930.; št. 5296.

Minister pravde:

dr. M. Srškić s. r.

131.

Da se prevedejo v dejanje §§ 26., 27. in 28. kazenskega zakonika, predpisujem na podstavi pooblastitve, dane v členu 25. zakona, s katerim se uveljavljajo in uvajajo kazenski zakonik, zakonik o sodnem kazenskem postopanju in zakon o izvrševanju kazni na prostosti, z dne 16. februarja 1929.:

Uredbo

o ustanavljanju in delovanju državnih zavodov za vzgajanje in poboljševanje otrok in mlajših maloletnikov.*

I.

Obče odredbe.

Člen 1.

Zavodi, v katerih se vrši prisilno vzgajanje in poboljševanje otrok in mlajših maloletnikov, so ali zasebni ali državni ali drugi javni (občinski, oblastni itd.) zavodi, kolikor ne predpisuje zakon, da se mora vršiti vzgajanje in poboljševanje samó v državnih zavodih (§ 446., točka 1., in § 452. z. k. p.).

Člen 2.

Namen državnih zavodov je, s poukom, vzgajanjem, strogostjo in redom kakor tudi z navajanjem na delavnost poboljšati svoje gojence ter jih izobraziti, da postanejo koristni člani človeške družbe.

Člen 3.

Za zidanje državnih zavodov za vzgajanje in poboljševanje otrok in mlajših maloletnikov skrbi minister pravde, pod čigar upravo je tudi centralni fond za kazenske in podobne zavode (člen 20. uvodnega zakona z dne 16. februarja 1929.).

Kje naj se ustanovi kakšen izmed teh državnih zavodov, odloči minister pravde po pokazani potrebi in po razpoložnih sredstvih.

Člen 4.

Poleg državnih zavodov smejo obstajati tudi oblastni, občinski in zasebni zavodi za vzgajanje in poboljševanje otrok in mlajših maloletnikov, ki morajo biti organizirani po zgledu državnih zavodov.

Njih ustanavljanje in pravila odobruje minister pravde.

Taki zavodi se smejo subvencionirati iz proračuna ministrstva pravde in drugih ministrstev.

* »Službene Novine kraljevine Jugoslavije» z dne 31. januarja 1930., št. 23/IX.

Zasebni zavodi so pod vrhovnim nadzorom ministra pravde.

II.

Vrste in ustanavljanje zavodov.

Člen 5.

Državni zavodi so:

1.) Zavod za vzgajanje otrok.

V ta zavod se oddajajo zanemarjeni in moralno pokvarjeni otroci (§ 14. k. z.), ki so storili kaznivo dejanje.

Oddajo odredi varstveno sodišče na podstavi § 26. kazenskega zakonika.

2.) Zavod za vzgajanje mlajših maloletnikov.

V ta zavod se oddajajo zanemarjeni in moralno pokvarjeni mlajši maloletniki (§ 14. k. z.), ki so storili kaznivo dejanje.

Oddajo odredi sodnik za mlajše maloletnike (§§ 9., 10. in 433. do 454. z. k. p. in člen 15. uvodnega zakona) na podstavi §§ 27. in 28. k. z. in gojenci ostanejo v zavodu, dokler se ne poboljšajo, najmanj leto dni, največ pa do dovršenega 21. leta starosti.

3.) Zavod za poboljševanje mlajših maloletnikov.

V ta zavod se oddajajo mlajši maloletniki, ki so storili kaznivo dejanje in ki so toliko zreli, da so mogli pojmiti naravo in pomen svojega ravnanja in ravnati po tem pojmovanju, toda so tako pokvarjeni, da se ne morejo oddati v zavod za vzgajanje.

Oddajanje vrši sodnik za mlajše maloletnike na podstavi § 28. k. z. in gojenci ostanejo v zavodu, dokler se ne poboljšajo, najmanj tri in največ deset let.

Iz zavoda za poboljševanje se sme premestiti gojence v zavod za vzgajanje mlajših maloletnikov na letniki s kmetov, ki razpolagajo z zadostnim posestvom za delo.

Člen 6.

Minister pravde sme odrediti, da se oddajajo v enega teh zavodov, ki imajo dovolj zemljišča, maloletniki s kmetov, ki razpolagajo z zadostnim posestvom za delo.

Člen 7.

O tem, kako naj se vrši vzgajanje v zavodih za otroke in mlajše maloletnike, se predpiše posebna uredba v sporazumu z ministrom za prosveto.

III.

Vzdrževanje zavodov.

Člen 8.

Državni zavodi se vzdržujejo:

1.) iz proračuna ministrstva pravde, v katerega se postavlja tudi globalna vsota, katere potrošek razporeja po potrebi zavodski upravnik s posvetovalnim odborom, ali pa se odredijo za vzdrževanje zavodov posamezne vsote za vsako potrebno pozicijo materialnega izdatka.

V proračun ministrstva pravde se postavljajo tudi potrebni izdatki za plače zavodskega osebja, ki ga postavlja minister pravde;

2.) iz podpore drugih ministrstev, ustanov in občin; in

3.) iz volil in prostovoljnih prispevkov.

IV.

Nadzor.

Člen 9.

Vrhovni nadzor nad državnimi zavodi vrši minister pravde. Upravičen je, se po svojih inspektorjih tudi vsak čas uverjati o stanju poslov v državnih zavodih.

V.

Uprava.

Člen 10.

Zavod upravlja ob osebni odgovornosti zavodski upravnik, ki se izbere z natečajem izmed odličnih pedagoških delavcev; njega in ostalo osebje postavlja minister pravde.

Če je taka oseba že zaposlena pri kakšnem ministrstvu, jo dá ministrstvo na razpolago ministru pravde.

Člen 11.

Minister pravde sme imenovati pri posvetovalnih zavodih posvetovalni odbor iz nekoliko članov izmed odličnih javnih delavcev. Odbor se konstituira sami. Poslovodja odbora je zavodski upravnik.

Člen 12.

Posvetovalni odbor ima te-le dolžnosti:

1.) skrbi za čim boljšo organizacijo zavoda, za njega delovanje in uspeh;

2.) predpisuje občna pravila za zavod ter jih predlaga ministru pravde v odobritev;

3.) izdeluje posamezne pravilnike o pravicah in dolžnostih vsega osebja v zavodu;

4.) predpisuje sporazumno z zavodskim upravnikom pravilnike o delovanju in redu v vseh zavodskih oddelkih;

5.) upravlja «fond učencev» ter izdeluje pravila tega fonda (§§ 13. in 22.);

6.) vodi evidenco o absolviranih odpuščenih gojencih zavoda in skrbi z vsemi sredstvi, da se čim bolje zaposlujejo; in

7.) predloži ob koncu vsakega šolskega leta ministru pravde izčrpano poročilo o življenju in delovanju zavoda v minulem šolskem letu kakor tudi o nedostatih, opaženih v kakršnikoli smeri, ter se izjavi, kako bi se mogli ti nedostati odpraviti.

Člen 13.

Vsa pravila in vsi pravilniki, ki jih izdelata in predlaga posvetovalni odbor, stopijo v veljavo, ko jih odobri minister pravde.

VI.

Zavodski oddelki.

Člen 14.

V zavodu so v glavnem ti-le oddelki:

1.) uprava;

2.) blagajna in ekonomat;

3.) oddelek za šole — potrebno število učilnic, kabinetov, učiteljske in vzgojiteljske pisarne in oddelek za službo božjo;

4.) obrtne delavnice s potrebnimi oddelki — pisarnami, skladišči i. dr.;

5.) dvorana z gledališčem in s sobo za telovadbo;

6.) spalnice s čistilnicami, umivalnicami, oddelki za garderobo i. dr.;

7.) ambulanta s sobo za zdravnika, s čakalnico, s sobo za pregledovanje, z lekarno, z obvezilnico, z oddelkom za okužene in neokužene bolnike;

8.) razdelek za kuhanje — kuhinja, razdelek za dnevno spravljane hrane, za umivanje posod i. dr.;

9.) pralnica z oddelki za pranje, sušenje in likanje perila;

10.) razdelek za nastanjanje novosprejetih gojencev do njih oddaje v oddelke za redne gojence;

11.) jedilnica;

12.) skladišča;

13.) kopalnice;

14.) razdelek za absolvirane, pa še neodpuščene gojence;

15.) razdelek za bivše gojence zavoda, ki prihajajo začasno iz kakršnihkoli razlogov iznova v zavod.

Člen 15.

Sole in obrtne delavnice kakor tudi ostali oddelki morajo biti v zavodu samem.

VII.

Zavodsko osebje.

Člen 16.

Zavodsko osebje je stalno in honorarno.

A. Stalno osebje.

Člen 17.

Stalno osebje je:

1.) zavodski upravnik, ki vodi glavni nadzor nad duševno in telesno nego gojencev in skrbi zanj; vodi nadzor nad poukom ter dobro zasleduje točno izvrševanje vseh predpisov, pravil in zavodskega pravilnika; vodi zavodske konference, ki jim prisostvujejo vsi starejšine oddelkov; postavlja in odpušča služabništvo; daje navodila za vse posle, ki se opravljajo v zavodu, in vodi administrativno dopisovanje z vsemi oblastvi.

Zavodski upravnik je odgovorni nakazovalec za vse izdatke iz blagajne.

Po potrebi sme imeti pomočnika in pisarja;

2.) učno in vzgojno osebje, ki sestoji:

a) iz potrebnega števila vzgojiteljev, tako da ne sme imeti en vzgojitelj nad 25 gojencev.

Vzgojitelj je duhovni vodja svojih gojencev. Navaja jih zglednega vedenja, lepega nastopanja in vsega dobrega. Odgovoren je tako za vsakega področnika kakor tudi za uspeh vsega svojega oddelka;

b) iz potrebnega števila učiteljev na šolah v zavodu, kolikor ne opravljajo te dolžnosti vzgojitelji sami;

3.) nadzorno osebje, ki sestoji iz po enega nadzornika pri vsakem vzgojitelju. Nadzornik mora biti vsak čas pri svojih gojencih, kadar niso zaposleni v šoli ali delavnici. Deluje po navodilih in pod nadzorom vzgojiteljev;

4.) računsko in ekonomsko osebje, h kateremu spadata:

a) blagajnik, ki zbira zavodske dohodke in vrši izdatke po upravnikovi naredbi ter je odgovorni računodajnik;

b) ekonom, ki skrbi za prehrano in vodi ves zavodski inventar. Če zahteva potreba, sme imeti zavod tudi skladiščnika, ki vodi zavodski inventar;

5.) potrebno število strokovnih obrtnih učiteljev in njih pomočnikov.

Dolžnost teh učiteljev in njih pomočnikov je, usposobiti v odrejenem času svoje učence v obrtu, da uspešno opravijo pomočniški izpit in da so po odhodu iz zavoda sposobni, sami pridobivati sredstva, ki so jim potrebna za njih obstanek;

6.) služabništvo, ki sestoji iz potrebnega števila kuharic, pomožnih kuharjev (kuharic), peric, bolničarjev (bolničark), vratarjev, služiteljev i. dr.;

7.) potrebno število učiteljev večšin in umetnosti.

Člen 18.

Novopostavljeno stalno osebje, razen služabništva, mora predhodno prebiti izvesten čas na hospitiranju v enem izmed zavodov, ki ga odredi minister pravde.

B. Honorarno osebje.

Člen 19.

Honorarno osebje se postavlja po potrebi za izvestne službe.

Mednje spadajo:

1.) zdravnik, po potrebi pa tudi njegov pomočnik;

2.) učitelji za glasbo, petje, telovadbo i. dr.;

3.) učitelji za podrine predmete v šolah, kolikor jih ne poučujejo zavodski vzgojitelji-učitelji sami, in

4.) duhovnik.

Člen 20.

Kdor ne bi bil izmed osebja iz kakršnihkoli razlogov sposoben za službo v takem zavodu, se mora na upravnikov predlog odstraniti od službe v zavodu in predlagati pristojnemu ministru za premestitev ali odpust.

Člen 21.

Upravnik, blagajnik-ekonom, vzgojitelji in nadzorniki, po možnosti pa tudi drugo stalno osebje, morajo stanovati v zavodu.

VIII.

Fond učencev.

Člen 22.

Pri vsakem zavodu se mora ustanoviti «fond učencev», čigar pravila predlaga posvetovalni odbor, odobruje pa jih minister pravde.

Fond ima namen, podpirati absolvirane gojence po odpustu iz zavoda in čim bolje organizirati zavod, kolikor ne zadošča za to redna sredstva.

Člen 23.

Sredstva fonda so:

- 1.) prispevki članov (dobrotnikov, ustanovnikov, rednih in podpornih članov);
- 2.) najemnine za lokale, v katerih se gojenci učujejo obrtov in delajo za podjetnike, in drugi eventualni dohodki, kakor: dohodki od zabav, koncertov itd.;
- 3.) podpora: državna, raznih ustanov in občin;
- 4.) volila.

IX.

Prehodne odredbe.

Člen 24.

Dokler se ne ustanove novi zavodi, se oddajajo otroci in mlajši maloletniki v obstoječe zavode, in sicer:

- 1.) V zavod v Pahinskem se oddajajo dečki do dovršenega 14. leta po naredbi varstvenega sodišča.
- 2.) V zavod za vzgajanje maloletnikov v Beogradu in Glini se oddajajo mlajši maloletniki na vzgajanje in poboljševanje.
- 3.) V zavod v Slavonski Požegi se oddajajo na vzgajanje in poboljševanje maloletnice do 17. leta.

Če se pokaže, da ti zavodi ne morejo sprejemati vseh otrok in mlajših maloletnikov, odredi minister pravde njih oddajo v druge primerne zavode ali v posebno urejene oddelke drugih zavodov.

Člen 25.

Obstoječi zavodi morajo prilagoditi svoja pravila in svoje pravilnike tej uredbi ter jih čimprej poslati v odobritev ministrstvu pravde.

Člen 26.

Ker je beograjski dom za vzgajanje maloletnikov organiziran v zmislu te uredbe, obdrži svojo dosedanjo ureditev.

Posvetovalni odbor tega doma ostane v isti sestavi.

Člen 27.

Ta uredba stopi v veljavo in dobi obvezno moč z dnem, ko se razglasi v «Službenih Novinah». Takrat prestanejo veljati vsi prejšnji predpisi, ki bi nasprotovali določilom te uredbe.

V Beogradu, dne 18. januarja 1930.; št. 5297.

Minister pravde:
dr. M. Srškić s. r.

132

Na podstavi pooblastitve, dane v členu 25. zakona, s katerim se uveljavljajo in uvajajo kazenski zakonik, zakonik o sodnem kazenskem postopanju in zakon o izvrševanju kazni na prostosti z dne 16. februarja 1929., in § 4., četrtega odstavka, zakona

o izvrševanju kazni na prostosti z dne 16. februarja 1929., predpisujem

Uredbo

o vzgajanju in poboljševanju starejših maloletnikov, obsojenih na kazen na prostosti.*

§ 1.

Starejši in mlajši maloletniki prestajajo kazen na prostosti v posebnih zavodih (§§ 28. in 30. k. z.).

Namen izvrševanju kazni nad maloletniki je vzgajanje in poboljševanje maloletnikov in njih usposabljanje za samostalno delo in pošten način življenja, ko odidejo v prostost.

§ 2.

Vzgajanje je občno in profesionalno.

§ 3.

Občno vzgajanje dobivajo vsi maloletniki v enaki meri in to mora biti:

- 1.) religiozno — s poučevanjem o verouku;
- 2.) moralno — s poučevanjem v osnovnih pojmi o moralnih načelih in državljskih dolžnostih proti sebi, rodbini, družbi, domovini, državi in človeški skupnosti;
- 3.) intelektualno — s poučevanjem v elementarnih naukih v izmeri, v kateri je to potrebno povprečnemu državljanu okolice, v kateri bo moral obsojeni maloletnik živeti in delati, ko se izpusti v prostost; in
- 4.) fizično — z razvijanjem in krepljenjem telesa, čuvanjem in pospeševanjem zdravja.

§ 4.

Profesionalno vzgajanje mora biti individualno in se mora zaradi tega prilagojevati sposobnosti vsakega gojence, tako da more gojenec ob tem poklicu samostalno živeti v prostosti.

§ 5.

Maloletniki, obsojeni na kazen na prostosti enega ali dlje od enega leta, ki so s kmetov in ki imajo zemljišče za obdelovanje, kakor tudi maloletniki iz mest, ki so slabega zdravja, se oddajajo v kmetijske kolonije za vzgajanje in poboljševanje starejših maloletnikov.

§ 6.

V vsaki kmetijski koloniji je treba ustanoviti:

- 1.) vzgojno šolo, v kateri dobivajo vsi maloletniki občno vzgajanje in izobraževanje;
- 2.) občne tečaje za pridobivanje potrebnih znanosti in praktičnih vednosti o poljedelstvu, živinoreji, sadjarstvu, vinogradništvu, zelenjadarstvu

* «Službene Novine kraljevine Jugoslavije» z dne 31. januarja 1930., št. 23/IX.

in čebelarstvu kakor tudi potrebnega znanja o glavnih obrtih in industrijskih poslih, ki so neločljivo združeni s poljedelstvom;

3.) specialne tečaje za izpopolnjevanje v kmetijskih granah, kakor n. pr. v sodobnem poznavanju, odgajanju in eksploatairanju živinoreje itd.;

4.) knjižnico in čitalnico s potrebnimi knjigami in časopisi poučnega in zabavnega značaja;

5.) potrebno število strokovnih kmetijskih šol, kakor n. pr. sadjarsko šolo s programom državnih kmetijskih šol.

§ 7.

Maloletniki, obsojeni na kazen na prostosti enega in dlje od enega leta, ki so s kmetov, ki pa nimajo svojega zemljišča za obdelovanje, in vsi maloletniki iz mest, ki so dobrega in zdravega života, se oddajajo v obrtno kolonijo za vzgajanje in poboljševanje starejših maloletnikov.

§ 8.

V vsaki obrtni koloniji je treba ustanoviti:

1.) obrtno šolo, v kateri dobivajo vsi maloletniki občno vzgajanje in izobražanje;

2.) potrebno število delavnic z obrti, katerih izučevanje se mora skladati z obrtnim zakonom;

3.) potrebno število obrtnih šol (na pr. za krojenje, s programom državnih obrtnih šol);

4.) knjižnico in čitalnico s potrebnimi knjigami in časopisi zabavnega in poučnega značaja.

§ 9.

Kmetijske in obrtne kolonije so državne ali zasebne ustanove.

Državne kolonije so one, ki jih je napravila država ob svojih stroških in ki jih upravlja po svojih uradnikih.

Zasebne kolonije so one, ki so ustanovljene s sredstvi zasebne iniciative in ki jih upravljajo zasebniki s posebno odobritvijo ministrstva pravde.

V zasebne kolonije se smejo oddajati maloletniki, ki so obsojeni na kazen na prostosti do petih let.

§ 10.

Vsaki zasebni koloniji načeljuje upravnik, ki ga izbere in predlaga uprava kolonije, potrdi pa minister pravde. Upravnik upravlja celokupni moralni in materialni ustroj kolonije ter je odgovoren za njen uspeh. Kot disciplinski starejšina ima iste pravice in dolžnosti, ki jih imajo upravniki državnih kazenskih zavodov.

§ 11.

Glavni nadzor nad zasebnimi kolonijami vodi nadzorno-posvetovalni odbor iz petih članov, ki jih postavlja minister pravde izmed oseb z dokazano teoretično in praktično izobrazbo in ki se zanimajo za vzgajanje in poboljševanje maloletnikov.

Odbor se konstituira sam.

§ 12.

Nadzorno-posvetovalni odbor mora predložiti ob koncu vsakega poluletja obsežno poročilo o celokupnem stanju kolonije s konkretnimi predlogi, kako bi bilo izboljševati in pospeševati posle v koloniji.

§ 13.

Minister pravde ima pravico, se vsak čas po svojih odposlancih uverjati o stanju poslov v zasebnih kolonijah.

§ 14.

Predpisi te uredbe o ustanavljanju, ustroju in nadzoru kolonij veljajo povsem tudi za «kmetijske zavode za vzgajanje in poboljševanje starejših maloletnikov», v katerih se izučujejo starejše maloletnice, obsojene na kazen na prostosti, poleg poljskih del, odnosno obrtov, tudi v onih poslih, ki se skladajo z njih spolom.

§ 15.

Kje naj se ustanovi kakšen izmed zavodov, omejenih v §§ 5., 7. in 14. glede kolonij, odloča minister pravde po pokazani potrebi in po razpoložnih sredstvih.

§ 16.

Maloletniki obojega spola, obsojeni na kazen na prostosti, krajšo od enega leta, se oddajajo na vzgajanje in poboljševanje v posebne oddelke osrednjih ali peednih sodnih zaporov, v katerih se ustanovi potrebno število kmetijskih tečajev in delavnic z obrti in industrijskimi posli za izučevanje maloletnikov v kmetijstvu in izučevanje v obrtu in industriji. Enako je treba skrbeti za njih religiozno, moralno, intelektualno in telesno vzgajanje in izobražanje.

§ 17.

Gojence razporeja na tečaje in strokovne šole upravnik kolonije po njih sposobnostih in nagnjenostih glede na dolžino kazni, na leta starosti, na moralno vzgojo, na telesne sposobnosti in na prejšnji poklic.

§ 18.

Za čim pravilnejše razporejanje gojencev po predpisu § 17. je ustanoviti v vsaki koloniji potrebno število začasnih preskuševalnih oddelkov, ki jih morajo preiti vsi maloletniki takoj po vstopu v zavod, ter ostati v njih, dokler se ne preskusijo njih sposobnosti in nagnjenosti.

Dobo dveh mesecev, ki se prestaja v celici, je treba uporabiti prvenstveno v ta namen.

O prestopu iz preskuševalnih oddelkov na redni poklic odloči upravnik kolonije na predlog starejšine preskuševalnega oddelka.

§ 19.

Učni načrt in učna metoda za tečaje in šole kakor tudi predmeti, ki se poučujejo, se morajo uravnati premišljeno in razumno, tako da se dobe iz zaostale, neposlušne in na prestopke nagnjene mla-

dine poslovno in pravno sposobni državljani, ki bodo koristili sebi in družbi.

§ 20.

Noben gojenec ne sme ostati niti za trenutek brez posla. Zato se mora uravnati organizacija celokupnega dela tako, da se zagotovi vsakemu gojencu redno poslovanje in da se izpolnjuje ves njegov prosti čas z zabavnim, poučnim in koristnim delom.

§ 21.

Nadzor nad gojenci in njih celokupnim delom in razvojem mora biti stalen in sistematično organiziran, tako da ni noben gojenec niti za trenutek prepuščen samemu sebi.

§ 22.

Vzgojitelji in celokupno drugo osebje morajo biti prvovrstne vrednosti, tako po strokovni izobrazbi, praktičnem znanju, vzgojiteljski spretnosti in moralni kvalifikaciji kakor tudi po dokazani ljubezni in dokazanem zanimanju za vzgajanje in popljševanje otrok in mladine.

Razen tega ne sme imeti noben vzgojitelj nikakršnih telesnih hib in nedostatkov, ampak mora biti tako razvit, da zbuja tudi z zunanostjo pri gojencih zaupanje in spoštovanje.

§ 23.

S posebnimi pravilniki (o učenem načrtu in metodi za tečaje in šole in o notranjem redu v delavnicah) in s hišnim redom se izdajo potrebni predpisi, namenjeni vzgajanju.

§ 24.

Dokler se ne osnujejo zavodi in druge ustanove, kar jih je namenjenih s to uredbo vzgajanju in popljševanju starejših maloletnikov, se oddajajo obsojeni starejši maloletniki v posebe uravnane oddelke sedanjih zadovod po osnovi, izdelani v zmislu § 7. zakona o izvrševanju kazni na prostosti.

§ 25.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem, ko se razglasi v «Službenih Novinah».

V Beogradu, dne 18. januarja 1930.; št. 5298.

Minister pravde:
dr. M. Srškić s. r.

133.

Na podstavi pooblastitve, dane v členu 25. zakona, s katerim se uveljavljajo in uvajajo kazenski zakonik, zakonik o sodnem kazenskem postopanju in zakon o izvrševanju kazni na prostosti z dne 16. februarja 1929., in § 11. zakona, s katerim se podaljšuje veljavnost odredb dosedanjih finančnih zakonov in zakonov o proračunskih dvanajstinah z dne 31. julija 1929., predpisujem

Uredbo

o uniformiranju in oborožitvi pravosodne straže.*

A. Uniformiranje.

§ 1.

Pravosodno stražo sestavljajo: višji pazniki in pazniki kazenskih in podobnih zavodov in sodnih zaporov.

§ 2.

Pazniškemu osebju načeljuje kot njegov neposredni starejšina pri kazenskih zavodih in osrednjih sodnih zaporih poveljnik paznikov.

§ 3.

Vsi uslužbenci pravosodne straže morajo nositi predpisno službeno obleko (uniformo). Službena obleka se dobiva brezplačno od države.

Poveljnik paznikov (§ 2.) sme nositi izven službe tudi civilno obleko. Ostali uslužbenci pravosodne straže morajo nositi službeno obleko tudi izven službe.

Uslužbenci morajo vzdrževati službeno obleko vedno v čistem in rednem stanju.

Službena obleka se popravlja brezplačno v zavodskih delavnicah, kjer so te ustanovljene.

§ 4.

Poveljnik paznikov dobiva:

1.) vsako leto po eno kompletno zimsko obleko iz sukna (bluzo, telovnik, hlače in šajkačo); po eno poletno obleko iz platna (bluzo, telovnik, hlače in šajkačo) in po en par čevljev;

2.) na tri leta: prvi plašč in po en par usnjenih golenic in po en par suknenih golenic;

3.) na štiri leta: po en dežni plašč (pelerino).

§ 5.

Uslužbenci pravosodne straže dobivajo:

1.) vsako leto: po eno zimsko sukнено bluzo, hlače, šajkačo, po ene poletne platnene hlače in šajkačo, en par čevljev in po eno garnituro perila (dve srajci, dvoje spodnjih hlač, štiri obujke in dve brisači);

2.) na dve leti: en zimski sukneni telovnik in eno poletno platneno bluzo;

3.) na tri leta: prvi plašč, po en par usnjenih golenic in po en par suknenih golenic;

4.) na štiri leta: plašč (drugi, tretji itd.);

5.) na pet let po en dežni plašč (pelerino).

§ 6.

Žensko osebje pravosodne straže dobiva:

1.) vsako leto: po eno zimsko volneno obleko in eno poletno laneno obleko, po eno mornarsko in po eno poletno kapo, po en par čevljev in po štiri srajce in dve brisači in eno volneno ogrinjalo (pled);

* «Službene Novine kraljevine Jugoslavije» z dne 31. januarja 1930., št. 23/IX.

2.) na tri leta: po eno kratko zimsko volneno jopico.

§ 7.

Ob prvi razdelitvi službene obleke po tej uredbi sme minister pravde roke, predpisane v §§ 4. do 6., izjemoma skrajšati ali podaljšati.

§ 8.

Za zunanjo službo na straži pozimi dobiva pazniško osebje v uporabo zimске plašče in zimске škornje.

§ 9.

Minister pravde izda s posebnim pravilnikom potrebne predpise o kroju službene obleke.

§ 10.

Uslužbenci, ki so uniformirani po dosedanjih predpisih, smejo nositi uniforme starega kroja, dokler ne postanejo neuporabne. Šajkače in distinkcije se morajo takoj prilagoditi novim predpisom.

§ 11.

Vse nove nabave obleke se vrše po tej uredbi in po pravilniku, ki ga izda minister pravde v mejah kreditov, odobrenih za to.

§ 12.

Zimski plašči in škornji ostanejo vedno lastnina države.

Uslužbenci pravosodne straže pridobijo lastninsko pravico do dane službene obleke, če so bili v službi do konca roka, določenega v §§ 4. do 6. te uredbe, za katerega se jim je dala. Začetek roka se šteje od prvega dne prihodujega meseca, ko so prejeli službeno obleko.

Uslužbenci pravosodne straže smejo nositi, ko izstopijo iz aktivne državne službe, službeno obleko, ki jim je pripadla v lastnino, brez predpisanih znakov za razpoznavanje in brez orožja.

§ 13.

Uslužbenci pravosodne straže, ki so prejeli po dosedanjih predpisih od države uniformo v naravi ali v denarju, dobe prvo službeno obleko po tej uredbi dne 1. januarja onega leta, ki pride po dnevu, ko se konča prvo, drugo, tretje, četrto, odnosno peto leto, odkar je državni uslužbenec prejel poedine predmete službene obleke po prejšnjih predpisih.

Uslužbenci pravosodne straže, ki doslej niso dobivali od države uniforme v naravi ne v denarju, dobe službeno obleko po tej uredbi najdlje do dne 31. decembra 1930.

B. Oborožitev.

§ 14.

Poveljnik paznikov (§ 2.), njegov namestnik in višji pazniki kazenskih in podobnih zavodov in osrednjih sodnih zaporov so oboroženi z revolverjem in nosijo sabljo.

Pazniki omenjenih zavodov in sodnih zaporov pri okrožnih sodiščih so oboroženi s karabinko, puško in nožem (hajnetom). Ko opravljajo službo v prostorih (delavnicah, bolnici itd.) in v posrednjem za-

vodu za svobodnjake, ne nosijo puške, ampak po potrebi revolver.

Služitelji-pazniki sreskih sodišč so oboroženi po potrebi z revolverjem, toda samo v času, ko opravljajo pazniško službo.

Uslužbenci morajo dobro čuvati predano orožje ter ga vzdrževati v pravilnem stanju.

§ 15.

Orožje, potrebno strelivo in ostale potrebščine nabavlja država iz svojih sredstev. To ostane lastnina države.

Vrsta orožja, njega nošenje in uporabljanje se predpiše s posebnim pravilnikom o službeni obleki in orožju pravosodne straže.

§ 16.

Obleka za paznike vseh kazenskih in podobnih zavodov in sodnih zaporov se nabavlja iz partije, določene v ta namen s proračunom. Kolikor vsote, določene s proračunom, ne zadoščajo za uniformiranje in oborožitev paznikov kazenskih in podobnih zavodov in sreskih zaporov, se sme dopolniti potrebna vsota iz centralnega fonda za zidanje kazenskih zavodov.

C. Prehodne odredbe.

§ 17.

Dokler se ne izenačijo nazivi pravosodne straže, se smatra za poveljnika paznikov: nedesetar (komandir), upravitelj apsane, zapovednik straže, tamničar in nadzornik straže; za višje paznike se smatrajo: nadstražarji, višji pazniki, zatvarači, naredniki, ključarji, višji uznički nadziratelji in nadzorniki za paznike se smatrajo: desetarji, čuvarji, uznički nadziratelji, pazniki, čuvarke, stražarke in paznice.

§ 18.

Ta uredba stopi v veljavo in dobi obvezno moč z dnem, ko se razglasi v «Službenih Novinah». Takrat prestatnejo veljati vsi prejšnji predpisi, ki bi nasprotovali tej uredbi.

V Beogradu, dne 18. januarja 1930., št. 5299.

Minister pravde:

dr. M. Srškić s. r.

134.

Na podstavi §§ 9. in 15. uredbe o uniformiranju in oborožitvi pravosodne straže predpisujem te le odredbe:

Pravilnik

o službeni obleki in orožju pravosodne straže.*

A. Službena obleka.

§ 1.

Poveljnik paznikov (§ 2. uredbe) dobiva to službeno obleko:

* «Službene Novine kraljevine Jugoslavije» z dne 31. januarja 1930., št. 23/IX.

I. 1.) Zimsko šapko iz temnomodrega finega sukna, oblike in kroja kakor za častnike. Okoli zgornjega robu šapke, odnosno šajkače, se mora vložiti obrobek iz vijoličastomodrega sukna, na šajkači pa se doda pod obrobkom še pasa iz žameta vijoličastomodre barve, široka 10 mm. Senčnik je iz črnega lakiranega usnja, navzdol obrnjen. Spredaj na šajkači nad senčnikom je kokarda v državni trobojnici, s kovinskobelim dvoglavim orlom na srednjem polju, ki je modro emailirano.

2.) Poletno šapko oblike policijske kape iz belega platna z obrobkom iz vijoličastomodrega žameta, širokega 45 do 50 mm; senčnik mora biti iz belega lakiranega usnja ali iz belega platna ali s kokardo kakor pod 1.).

II. Plašč iz temnomodrega sukna, častniškega kroja — šivni obrobek in našiv iz vijoličastomodrega žameta. Gumbi morajo biti iz rumene kovine z vtisnjenim državnim grbom v dveh vrstah, v vsaki vrsti po šest, na rokavih zadaj pa všita po dva mala gumba iz rumene kovine z vtisnjenim državnim grbom.

III. Zimsko blužo z ležečim ovratnikom iz temnomodrega sukna častniškega kroja. Egalizacija je iz vijoličastomodrega žameta. Na ramenih morata biti spleta iz po dveh vrvic, katerih zunanja površina je iz pozlačene preje in ki sta všiti vzporedno druga poleg druge.

Poveljnik paznikov nosi srebrne zvezdice (častniške), ki morajo biti všite na ovratniku na eni in na drugi strani, in sicer:

- v 3. skupini III. kategorije po 1 zvezdico;
- v 2. skupini III. kategorije po 2 zvezdici;
- v 1. skupini III. kategorije po 3 zvezdice.

IV. Zimske hlače iz istega sukna kakor bluže, dolge ali jahaške (kroja «breeches»).

V. Telovnik iz istega sukna, navadnega kroja.

VI. Poletno blužo in poletne hlače iz belega lanenega platna. Bluža ima spleta kakor ona pod III.

VII. Visoke črne čevlje na zadrigo iz telečjega usnja.

VIII. Črne usnjene golenice.

IX. Golenice iz temnomodrega sukna.

X. Kratko pelerino iz povoščenega platna s kapuco do pasu, črnobleščeča, podložena z belim platnom.

§ 2.

Pazniško osebje dobiva to-le službeno obleko:

I. 1.) Zimsko šapko iz finega svetlosivega sukna.
2.) Poletno šapko iz rumenega platna. Obe morata biti obšiti na robovih z vijoličastomodrim suknom. Kokarda kakor pri poveljniku (§ 1.).

II. Plašč iz temnosivega sukna vojaškega kroja. Našiv in šivni obrobek iz vijoličastomodrega sukna. Gumbi gladki iz bele kovine.

III. Zimsko blužo iz svetlosivega sukna z ležečim ovratnikom vojaškega kroja. Egalizacija iz vijoličastomodrega sukna.

Znaki za razpoznavanje:

Pazniško osebje, razvrščeno kot:

- a) služitelji 2. skupine — ovratnik brez zvezdic;
- b) služitelji 1. skupine — na ovratniku po 1 koščeno zvezdico;
- c) zvanličniki 3. skupine — na ovratniku po 2 koščeni zvezdici;
- č) zvanličniki 2. skupine — na ovratniku po 3 koščene zvezdice;
- d) zvanličniki 1. skupine — na ovratniku po 3 koščene zvezdice, poleg tega pa srebrna pasa;
- e) poveljnikov namestnik — po 3 koščene zvezdice na ovratniku in srebrno paso.

IV. Zimski telovnik iz sukna kakor bluža, navadnega kroja.

V. Zimske hlače iz istega sukna, dolge ali jahaške (kroja «breeches»).

VI. Poletno blužo in poletne hlače iz rumenega lanenega platna (našiv in znaki za razpoznavanje kakor spredaj).

VII. Perilo: dve srajci, dvoje spodnjih hlač, štiri obujke in dve brisači.

VIII. Čevlje iz črnega kravjega usnja na zadrigo, derbyjski kroj, podkovane z lesenimi klinčki, s podkvami in žebli.

IX. Usnjene črne golenice.

X. Suknene sive dokolenice.

XI. Kratke pelerine iz povoščenega platna, s kapuco do pasu, črnobleščeča, podložena z belim platnom.

XII. Zimski plašč (bundo za nočno službo) iz volnene raševine s kapuco, 120 do 140 cm dolg, široko krojen, podložen z jagnečjo kožo in ob strani z dvema podolgastima žepoma in usnjem okoli vratu in okoli rokavov.

XIII. Zimske škornje za zunanjo stražo iz dvojne raševine, obšite z usnjem.

§ 3.

Nadzornice in paznice dobivajo to-le službeno obleko:

I. Zimsko volneno obleko temnomodre barve, do vratu zapeto z ležečim ovratnikom, dolgimi rokavi in pasom iz iste tvarine. Ob straneh spredaj dva žepa.

II. Poletno laneno obleko temnomodre barve istega kroja.

III. Zimsko volneno mornarsko kapo modre barve.

IV. Poletno laneno mornarsko kapo modre barve.

V. En par visokih čevljev na zadrigo.

VI. Perilo, štiri srajce, dve brisači.

VII. Volneno ogrinjalo (pled) temnomodre barve.

VIII. Kratek zimski volnen plašč iz temnomodrega sukna, vatiran in podložen s flanelo.

Znaki za razpoznavanje.

§ 4.

Pazniško osebje razvrščeno kot:

- a) služitelji 2. skupine — brez oznake;
- b) služitelji 1. skupine — trak iz vijoličasto-modrega sukna na desnem rokavu, širok 5 mm in dolg 5 cm;
- c) zvaničnice 3. skupine — dva trakova kakor pod b);
- č) zvaničnice 2. skupine — trije trakovi kakor pod b);
- d) zvaničnice 1. skupine — štirje trakovi kakor pod b).

Nadzornica ima na desnem rokavu plašča, odnosno obleke, kakor tudi na sprednjem delu kape zlato pasu.

Inventar obleke in knjižnico, v katero se vpisuje datum prejema poedinih delov uniforme, vodi uprava vsakega zavoda.

Za dajanje oblek in njih čuvanje v skladišču skrbi poveljnik paznikov. Obleke, odnosno njih dele, izdaja vpričo dveh najstarejših višjih paznikov, ki ju odredi zavodski starejšina.

Vrhovno nadzorstvo vodi zavodski starejšina, ki je tudi odgovoren za inventar.

B. Orožje.

§ 5.

Poveljnik paznikov je oborožen z revolverjem in z dolgo častniško sabljo s srebrnim temnjakom, pretkanim s svilenimi nitmi državne trobojnice.

§ 6.

Višji pazniki so oboroženi z revolverjem in podolgasto sabljo, katere nožnica je prevlečena s črnim usnjem.

§ 7.

Ostalo pazniško osebje, omenjeno v členu 1. in v § 27 uredbe ministrstva pravde, št. 5299., je oboroženo s kratkim nožem (bajonetom) in s karabinko.

§ 8.

Orožne potrebščine za vse osebje so:

jermen za puško, jermen za plašč, opasač (jermen okoli pasu), visak (jermen za nož [bajonet]), nabojnjača in tok za revolver, izdelani po državnem modelu.

§ 9.

V službi zunaj zavoda in na straži se mora nositi vse orožje, pri ostalem opravljanju službe kakor tudi v oddelku za svobodnjake samo hladno orožje (bajonet-sablja).

§ 10.

Ministrstvo pravde izdelava obliko uniforme, omenjene v prednjih paragrafih, ter jo pošlje poedinim

zavodom kot vzorec, po katerem se morajo uniforme izdelovati.

V Beogradu, dne 18. januarja 1930.; št. 5300.

Minister pravde:

dr. M. Srškić s. r.

135

Odločba

o razčlenjanju skupnih 20% nih priznanic na manjše priznanice.*

Da se morejo koristiti z 20%nimi priznanicami tudi one fizične ali pravne osebe, katerih 20%ni odbitek je obsežen v skupni priznanici one ustanove, ki je položila v imenu teh oseb denar za markiranje ter dobila za 20%ni odbitek samo ono skupno priznanico, kakor tudi oni denarni zavodi, ki imajo 20%ne priznanice na svoje ime in za velike vsote, tako da jih morejo težko vnovčiti, je izdal minister za finance pod št. II—14.414 z dne 31. januarja 1930. odločbo, da je skupne 20%ne priznanice razčleniti na toliko posebnih priznanic, kolikor je oseb, katerih 20%ni odbitki so obseženi v tej skupni priznanici, in da se smejo denarnim zavodom, katerih priznanice se glase na večje zneske in na njih ime, na zahtevo dotičnega zavoda razčleniti na večje število manjših priznanic.

Finančne direkcije in davčne uprave, ki dobe posebne priznanice namesto skupnih, ki so pri njih v depozitu, smejo izdajati posebne priznanice samo onim osebam, katerih depozit je rešen; ostale 20%ne priznanice naj prodajo, in sicer po najboljšem tečaju, prejeti znesek pa hranijo tako, kakor so hranile doslej 20%ne priznanice.

Nove priznanice izdajajo finančne direkcije, podpisuje pa jih finančni direktor.

Finančne direkcije morajo seznaniti s to odločbo vse urade in ustanove v svojem območju, ki upravljajo pupilne mase, sklade, depozite i. dr., ter jih pozvati, naj predložijo čimprej skupne 20%ne priznanice s seznamkom poedinih oseb, na katerih ime bi bilo treba izdati nove priznanice.

Iz generalnega inspektorata ministrstva za finance v Beogradu,

dne 1. februarja 1930.; br. II—14.414.

* «Službene Novine kraljevine Jugoslavije» z dne 4. februarja 1930., št. 26.

Izpremembe v osebju.

Ministrstvo pravde je postavilo F i s t r a Josipa, diplomiranega pravnika, za sodniškega pripravnika.

Predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani.